

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. Quid sit subsistentia corporis naturalis, partiumque illud essentialiter componentium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

tio viuientium, origo viuientis à viuenti, à principio coniuncto in similitudinem naturæ, haud sumitur natura in ea definitione, prout in præsentiarum est ab Aristotele definita: alias generatio Verbi diuini improprie, & metaphoricè generatio futura esset, vel certè minus stricte quam generatio creatura: cum natura ab Aristotele in præsentia definita in Deo proprie locum non habeat, vt iam iam constitutum est. Ergò natura, in definitione generationis viuientium, sumitur fortasse pro principio operatiuo physice, & realiter ad intra; qua ratione proprietates ab essentia realiter productæ, eique intrinsecæ naturales dici adfolent. Atque hoc sensu sumpta natura, filium diuinum Patri in similitudinem naturæ coniunctum esse, secus verò spiritum sanctum Patri filioque; adeoque originem filij à Patre generationem esse posse, originem Spiritus sancti à Patre filioque non generationem sed processionem, sunt qui probabiliter existimant. Verum de hoc alibi.

14 Inferitur secundò ex dictis, Angelum etiam naturæ hic ab Aristotele definitæ omnino esse expertem. Si quidem in Angelo nulla est compositio substantialis etiam ex subsistentia, & natura, vt ostendam inferius: quare in eo nullum erit principium motus, & quietis, eius in quo est primò, & per se, & non per accidens; cum particula illa, primò, & per se, significet compositionem substantialem, in eo quod mouetur, vt iterum est atque iterum animaduersum. Quod si cum còmuniori sententia Angelum ex natura, & subsistentia substantialiter componi quis censeat, adhuc Angelum naturæ in præsentiarum definitæ expertem esse satis probabiliter defendere poterit: nimirum si particula, primò, dicatur significare vnā compositionem substantialem, ex materia videlicet, & forma, quæ compositio substantialis primaria dici potest; & particula, per se, aliam compositionem substantialem, ex natura scilicet, & subsistentia, quæ compositio substantialis secundaria potest appellari: quando igitur Angelus vna tantum compositione substantiali, secundaria nimirum, non verò alia gaudet, quid mirum, si naturæ expertis censeatur?

15 Inferitur ex dictis tertio, vnionem partium essentialium corporis naturalis non esse naturam: quia non est principium, & causa motus, & quietis, &c. sed sola ratio principiandi, causandique compositum. Inferitur postremò ex dictis, compositum ipsum siue corpus substantiale completum non esse naturam, de qua in præsentia; quia non est primò, & per se in eo quod mouetur, sed potius partes in eo primò, & per se insunt: eò quod partes totum primò, & per se constituent, cum tamen totum se ipsum constituere nequeat: id quod Aristoteles perspicue docet hoc loco c. 1. tex. 12. vbi postquam solam materiam, & formam naturam esse tradidit, subinde ait; quod autem ex ijs est, natura quidem non est, sed natura constat.

CAPVT II.

Quid sit subsistentia corporis naturalis, partiumque illud essentialiter componentium?

16 Subsistentia quadrifariam accipi consuevit. Primò pro existentia rei, qualiscunque sit, vt constat ex Trismegisto in Asclepio, vbi Deum vocat, mentem conseruatricem rerum omnium, in qua omnia viuunt, atque subsistunt: & ex Gregorio 16. Moralium c. 18. ibi, Aliud est esse, aliud principaliter esse; aliud mutabiliter, atque aliud immutabiliter esse: sunt enim hæc omnia, sed principaliter non sunt, quia in semetipsis minima subsistunt, & nisi gubernanti manu teneantur,

esse nequaquam possunt. Alia plura Philosophorum, & Patrum id genus testimonia suppetunt, in quibus subsistentia, & existentia siue esse pro eodem vsurpantur.

Secundò sumi solet subsistentia, pro existentia per se, qua aliquid dependenter à subiecto inhesionis existit: qua ratione accidentia Eucharistica subsistere dicuntur, quia per se, & independenter à subiecto inhesionis existunt, vt patet ex B. Thoma opusc. 57. ibi; accidentia etiam in eodem sine subiecto subsistunt. Et hac etiam ratione existentia cuiusvis substantiæ dici solet subsistentia, vt colligitur ex August. lib. 7. de Trin. c. 4. ibi; Sicut ab eo quod est esse appellatur essentia, ita ab eo quod est subsistere substantiam dicimus: & ex Isidoro lib. 1. different. cap. 4. ibi; Substantia est id, quod non ab alio, sed semper ex se est, id est quod propria in se virtute subsistit.

Tertio subsistentia pro actione ipsa, qua res aliqua independenter à subiecto inhesionis producitur, accipi consuevit: siquidem subsistentia eodem modo se habet ad substantiam, quò inhesionis ad accidens; & substantiæ, tam proprium est subsistere, quam accidentis inherere: at accidentis inhesionis in eius productione dependenter à subiecto consistit, vt omnibus constantissimum: ergo subsistentia substantiæ etiam in eius productione independenter à subiecto inhesionis sita erit. Quarto demum subsistentia vsurpari solet, pro suppositualitate, qua suppositum aliquod v. g. equus, aut personaritate, qua persona aliqua, homo v. g. constituitur. De qua, remissis in metaphysicam aliorum sententiis, quid ipse sententiam, in medium produco. Arbitror ergo, subsistentiam siue hypostasim hominis v. g. ita ab eius partibus realiter distinctam esse, vt in toto substantiali, & physico, ac per se ex eis resultanti sita sit, & ab illo reipsa non distinguatur: quæ sententia, quamuis autoritate scholasticorum destituta sit, iis tamen rationibus corroborari potest, quæ mihi semper visa sunt efficaces. Quarum prima sit.

Compositum, siue totum per se, quod ex corpore, & anima resultat, seorsim à quouis alio est homo: at nequit esse homo, quin subsistat, & persona sit, vt omnium confessione euidentis est: compositum igitur illud seorsim à quouis alio per se ipsum subsistit, ac proinde subsistentia compositi in ipso, & non alio collocanda est. Maior probatur: quia homo est formalissimè animal rationale, id est principium radicale, &, vt quod, sentiendi & discurrendi: sed compositum ex corpore, & anima nostra seorsim à quouis alio est eiusmodi principium: quippe compositum illud suapte natura postulat, quidquid ad sentiendum, & discurrendum opus est, animam nimirum discursiuam, & sensitiuam, & corpus dependenter à quo sentire, & discurrere possit. Ergo, &c.

Secunda ratio, & confirmatio prioris sit. Homo nihil aliud est, quam totum per se, quod ex corpore & anima vnitis resultat: at, si subsistentia hominis ab eo toto distingueretur, homo vteret̃ esset aliquid aliud, præter eiusmodi totum per se, videlicet subsistentia, vt manifestissimum est: ergo, &c. Maior probatur: quia homo ab omnibus Philosophis definitur, compositum ex corpore, & anima: definitum autem nihil aliud esse potest, quam definitio. Huc facit illud Plat. in Phædro; animal totum vocatur anima simul, corpusque compositum, & mortale animal cognominatur: illudque Aug. in expositione Psalmi 145. ad versum 1. ibi; Nihil inuenimus amplius in homine, quam carnem, & animam: totus homo hoc est spiritus, & caro. Ex quibus testimoniis, aliisque similibus tr. præcedenti c. 5. allegatis manifestè convinci videtur, hominem nihil aliud esse, quam partes

partes eius totaliter sumptas, seu, quod perinde est, quam totum, quod ex eius partibus, anima nimirum, & corpore, efflorescit.

2.1 Tertia ratio sit: substantia compositi est illa, quæ quicquid est in composito sustentat, & in qua partes omnes compositi, tam essentielles, quam accidentales insunt, ilque subsistit, ut ex ipso vocis etymo apertura est: quapropter Psalmo 68. regius vates habet; *infixus sum in limo profundis*, & non est substantia; alij vertunt; *non est substantia*: id est in altissimo tot calamitatum pelago fundum despero, cui subsistere possum, ne demergar. At partes omnes substantiales compositi, eiusque accidentia omnia in composito siue toto per se insunt & inexistunt, ut omnibus est in confesso. Compositum ergo, siue totum per se est formaliter substantia, atque hypostasis.

2.2 Quarta ratio sit: quia in rebus corporeis ex materia, & forma concretis natura, & substantia realiter distinguuntur: contra verò in Angelis natura, & substantia sunt realiter indistinctæ. At huius discriminis alia esse causa nequit, nisi quia in rebus corporeis natura non aliud est, quam earum partes, nimirum materia, & forma, ut cap. præterito ex Aristotele statui; earum vero substantia non aliud, quam compositum siue totum per se: totum autem huiusmodi, & partes physice realiter distinguuntur. Cæterum natura Angelica in partibus logicis, aut, ut alij loquuntur, metaphysicis Angeli, genere scilicet, & differentia consistit (alias enim partes non habet) & substantia Angelica in toto per se logico, seu metaphysico: totum autem metaphysicum siue logicum à suis partibus realiter non distinguitur: quæ ratio discriminis sanè nulla esse potest, nisi substantia, siue hypostasis in toto per se formalissimè consistat: ergo in eo consistit.

2.3 Prior pars maioris, qua usus sum in superiori argumento, manifesta est ex incarnationis mysterio: nisi enim natura hominis ex materia, & forma compositi distinguere realiter ab eius substantia, certe Verbum diuinum assumpta natura humana humanam etiam substantiam non posset non assumere: unde in Christo duæ essent personæ: cuius oppositum tamen contra Nestorium fide sanctum est. Posterior autem eiusdem maioris pars est B. Thomæ 1. p. q. 3. art. 3. ibi: *In his igitur, quæ non sunt composita ex materia, & forma, in quibus individuatō non est per materiam individuale, id est per materiam, sed ipsæ forme per se individuantur, oportet quod ipsæ forme sint suppositæ substantiæ: unde in eis non differt suppositum, & natura.* Hactenus ille. Et quidem substantiæ Angelicæ ab eius natura realiter distinctæ nulla necessitas, vtilitas nulla est.

2.4 Quinta ratio sit ex Concilio Florentino sess. 18. ibi; *Porrò autem actiones, iuxta omnem scholasticorum scholam, suppositorum esse videntur, ut in hominum genere fieri videmus: quamvis enim hic homo, hoc est persona, vel suppositum generet, eius tamen substantia generationis eiusmodi principium est.* Ex quibus verbis sic argumentor: actiones sunt suppositorum, & suppositis attribuantur: at actiones partium toti ex iis per se resultant attribuantur: qua ratione Aristoteles lib. 1. de anim. text. 64. ait ibi; *Melius dici animam non misereri, aut discere, aut ratiocinari, sed hominem animam: totum igitur per se, suppositum, siue substantia est.*

2.5 Sexta ratio est ex iis verbis Boëtij in lib. de duabus naturis; *persona est rationalis natura individua substantia*. Quam definitionem personæ amplectuntur unanimi consensu omnes Theologi, & Philosophi: R. P. Richardi Lyncei, Philosophia Tom. II.

at hoc numero totum per se, quod ex anima rationali, & corpore resultat, seorsim à quouis alio est rationalis naturæ individua substantia. Quidni ergo totum illud, circumscripto quouis alio, sit substantia siue hypostasis.

Septimò, ac postremò ostendo à nobis stake B. Th. 1. p. q. 75. art. 2. ad 1. ibi; *Hoc aliquid potest accipi dupliciter: uno modo, pro quocunque subsistente: alio modo, pro subsistente completo in natura alicuius speciei: primo modo excludit inherentiam accidentis, & formam materialis: secundo modo excludit imperfectionem partis: unde manus posset dici aliquid primo modo, sed non secundo: & idem est de anima.* Quibus verbis per hoc aliquid substantiam intelligit, ut docet P. Suarez disp. 36. Met. sect. 5. & uno modo substantiam existentiam, siue existentem per se usurpat, iuxta ea quæ ad huius initium capituli edocui: alio verò modo substantiam, pro eo quod excludit imperfectionem partis, accipit: omne autem excludens imperfectionem partis est totum: substantia igitur siue hypostasis, iuxta B. Thomam, est ipsum totum, quod à partibus realiter distinguitur, earumque imperfectionem formaliter excludit.

Fauet etiam Angelicus præceptor in secundum sent. dist. 3. q. 1. art. 1. corp. fauētque, non solū quoad identitatem substantiæ cum composito physico, & per se, sed etiam quoad huius à partibus suis distinctionem realem, de qua tract. præced. necnon quoad indistinctionem substantiæ, & naturæ in Angelis paulò supra à nobis constitutam, dum quarto loco argumētaremur. Verba S. Doctoris sunt; *Sed cum quidditas, quæ sequitur compositionem, dependeat ex partibus, oportet quod ipsa non sit subsistens in esse, quod sibi acquiritur, sed ipsum compositum, quod suppositum dicitur: & ideo quidditas compositi non est ipsum quod est, sed est hoc quo aliquid est, ut humanitate est homo: sed quidditas simplex, cum non fundetur in aliquibus partibus, subsistit in esse, quod sibi à Deo acquiritur, & ideo ipsa quidditas Angeli est, quo subsistit ipsum suum esse.* Hactenus ille.

Vbi, cum docet, quidditatem alicuius rei substantiæ materialis compositæ, siue, quod perinde est, partes quidditatiuas, & essentielles non subsistere se ipsis, solūve compositum se ipso subsistere; an non totum compositum à partibus realiter distinguit? Rursus, cum ait, quidditatem compositi, siue hoc quo est, aut, quod perinde est, partes compositi non esse compositum, vel ipsum quod est, nōne eandem distinctionem totius compositi à partibus repetit. Præterea verba illa, *Ipsū compositum quod suppositum dicitur, quid nisi substantiam in composito, ac toto per se consistere denotant: Tandem illa clausula; Et ideo ipsa quidditas Angeli est, quo subsistit ipsum suum esse, adeo manifestè significat, naturam Angeli, & eius substantiam realiter non distingui, ut nihil esse possit manifestius.*

CAPVT III.

Utriusque superioris doctrinae explicatio, & ab argumentis contrariis vindicatio.

Arbitrabitur fortasse aliquis, nostram de hypostasi sententiam parum, aut nihil abesse ab opinione Durandi: quam tamen P. Suarez disp. 36. Met. sect. 1. suppositis mysteriis fidei nullo modo defendi posse merito pronuntiat. Quare opere prætium erit, nostram sententiam amplius explicare, & eius ab exosa, & exoleta iam sententiâ discrimen statuere.